

بررسی رابطه بین بیمه عمر و پس انداز در چرخه اقتصاد و حسابداری

الناز زارعی

کارشناس حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی گیلانغرب

کد ملی: ۳۳۲۰۱۶۰۶۵۶

چکیده

یکی از عوامل کلیدی و تعیین کننده در فرایند توسعه اقتصادی، پس انداز می باشد. این مفهوم به دو شکل پس اندازهای مالی و پس اندازهای غیر مالی مطرح می شود. در پس انداز مالی سرمایه های پراکنده در سطح جامعه برای خرید اموالی نظیر: زمین، مسکن، جواهرات و... صرف می شود. ولی در پس اندازهای غیر مالی این سرمایه ها در مسیرهایی نظیر: خرید اوراق مشارکت و بیمه های عمر با ویژگی پس انداز قرار می گیرند. در پس اندازهای مالی سرمایه های مورد نظر عملاً فاقد قابلیت تحریک بازار سرمایه و تأمین نیازهای مالی برنامه های توسعه می باشند. اما به کمک پس اندازهای غیر مالی ظرفیت های مورد نیاز برای اجرای پروژه های مختلف فراهم می شود.

واژه های کلیدی: بیمه عمر، پس انداز، چرخه اقتصاد، حسابداری.

۱- مقدمه

مطالعات نشان می‌دهد نسبت پس انداز به تولید ناخالص ملی در ۱۴ کشور از ۲۰ کشوری که از لحاظ توسعه اقتصادی بالاترین رشد را داشته اند، بالغ بر ۲۵ درصد بوده است. اما این نسبت در ۱۴ کشور از ۲۰ کشوری که کمترین رشد اقتصادی را داشته‌اند کمتر از ۱۵ درصد بوده است. این مسئله نشان می‌دهد که رابطه میان پس انداز و تولید ناخالص رابطه ای مستقیم و تعیین کننده می باشد. از آنجا که بیمه های عمر و پس انداز نیز یکی از محورهای مهم پس اندازهای غیر مالی را تشکیل می‌دهند با توجه به اهمیت قابل توجه بیمه های عمر و پس انداز در توسعه اقتصادی به نظر می رسد می بایست عوامل مؤثر بر توسعه بیمه های عمر در دیگران شناسایی شده و در برنامه ریزی ها مورد توجه قرار گیرد. شاید بتوان مهمترین عوامل مورد نظر را به شرح زیر بر شمرد:

۱- ثبات اقتصادی: با توجه به بلند مدت بودن تعهدات بیمه عمر، عدم وجود ثبات در اقتصاد جامعه امکان مدیریت شایسته این بیمه را تحت تأثیر قرار داده و گرایش مردم به آن را کاهش خواهد داد.

۲- فرهنگ بیمه: تلقی مردم نسبت به بیمه و ورود آن به باورها و هنجارهای فرهنگی جامعه که خود تابع شناخت مزایا و قابلیت های آن است، از دیگر عوامل مهم در توسعه بیمه عمر می باشد.

۳- تورم: یکی از آفت های پس انداز مالی تورم است. و وجود آن توسعه بیمه های عمر را کند می کند.

۴- در آمد واقعی خانواده ها: درآمد واقعی خانواده که خود تابع وضعیت اقتصادی جامعه است، یکی از مهم ترین عوامل در رویکرد مردم به این بیمه را شکل می دهد.

۵- ارائه طرح های مناسب و کارآمد از سوی بیمه گران: وجود طرح های بیمه عمر و مناسب با شرایط اقتصادی جامعه و نیازهای مردم از دیگر عوامل مهم در توسعه آن است. در این راستا شکل گیری مؤسسات تخصصی بیمه عمر می تواند زمینه مناسبی را برای تخصصی و کار آمد شدن طرح ها و هم چنین بهبود مدیریت سرمایه گذاری و نظارت بر آن فراهم کند.

با توجه به تحولات اخیر صنعت بیمه کشور که رفع تنگناهای موجود و افزایش ظرفیت بیمه گری از جمله چشم اندازهای آینده آن هستند، به نظر می رسد شرایط مناسبی برای توسعه صنعت بیمه در کشور و به ویژه بیمه عمر و پس انداز فراهم شده است.

این امید می رود که با تحقق ظرفیت های جدید ، شکل گیری شرکتهای بیمه تخصصی عمر و رفع نارسایی های موجود ، در آینده شاهد توسعه بیمه های عمر و به دنبال آن افزایش سهم پس اندازهای غیر مالی در بازار سرمایه و تأثیر مثبت آن بر توسعه اقتصادی کشور باشیم .

در این پژوهش سعی بر آن است که بیمه عمر و پس انداز از نقطه نظر اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گیرد تا شاید با توسعه آن راههای رونق اقتصادی در کشور فراهم آید . اصولاً انواع بیمه یک نوع تأمین را برای بیمه گذار ایجاد می کند . در بیمه های اشخاص بیمه گر با صدور بیمه نامه برای بیمه گذار آرامش و تأمین فراهم می سازد . در بیمه های عمر این تأمین علاوه بر جبران نیازهای اقتصادی ، از لحاظ اجتماعی هم حائز اهمیت می باشد در خرید این نوع بیمه نامه بیمه گذار ممکن است تأمین آتیه بازماندگانش را در نظر گرفته و اقدام به این کار نماید . و یا بخواهد آتیه خویش را تأمین کند . و بدون دغدغه خاطر به زندگی ادامه دهد . که این مورد نیز با دریافت بیمه نامه های عمر به شرط حیات عملی خواهد بود . در بیمه عمر و پس انداز اهداف یاد شده به کاملترین شکل وجود دارند ، یعنی عمر و پس انداز هم باعث تأمین آتیه باز ماندگان بیمه شده می شود و هم یک نوع سرمایه را ایجاد می کند . اصولاً در انواع رشته های بیمه ، تعهد بیمه گر مشروط به وقوع حادثه است . به این معنا که باید شرایطی خاص که در بیمه نامه قید شده حادث شود تا منجر به ایفای وظیفه از سوی شرکت بیمه گردد .

در بیمه عمر و پس انداز اگر بیمه شده در طول مدت بیمه فوت کند و یا در پایان زمان بیمه نامه زنده باشد بیمه گر سرمایه را می پردازد و تنها شرط لازم اعتبار بیمه نامه می باشد که وابسته به پرداخت حق بیمه در سر رسید های مقرر خواهد بود . بدین لحاظ این نوع بیمه نامه علاوه بر این که دارای خصوصیت و عنصر تأمین بوده ، مشکلات اقتصادی بازمانده ها را پوشش می دهد . و دارای عنصر پس انداز و تشکیل سرمایه نیز می باشد که عنصر بسیار با ارزشی است . در این بیمه بخش زیادی از

حق بیمه ها توسط بیمه گر پس انداز می شود که در نهایت این پس اندازها در پایان مدت بیمه نامه، سرمایه بیمه را تشکیل می دهد. شرکتهای بیمه می توانند سرمایه گذاری های خوبی را با این ذخیره ها انجام داده و به تحقق توسعه اقتصادی در سطح اقتصاد کلان کمک کنند.

توسعه بیمه های عمر بویژه بیمه های عمر انفرادی در کشور ما قبل از انقلاب شکوهمند اسلامی به هیچ وجه چشمگیر نبود و در سالهای ۶۰ تا ۶۲ بیمه آسیا حدود ۱۰۰۰ فقره از این بیمه نامه صادر کرد. ولی به دلیل پایین بودن نرخ بهره فنی آن چندان مورد استقبال قرار نگرفت.

در سالهای ۷۴-۷۳ بیمه آسیا با همکاری بیمه مرکزی به فکر توسعه این رشته افتاد و بالاخره به این نتیجه رسیدند که نرخ بهره فنی باید تغییر کند تا کاهش قابل توجهی در حق بیمه های پرداختی توسط بیمه گزاران ایجاد شود. تغییر نرخ از ۶٪ به حدود ۱۶٪ منجر به این کاهش گردید و از آنجا که نرخ بهره فنی ۱۶٪ نسبتاً با اقتصاد سازگاری داشت تحول جدیدی در بیمه نامه های عمر و پس انداز بوجود آمد.

بیان مسئله:

در مورد بیمه های عمر می بایست ابتدا نیاز اقتصادی اشخاص برای آنها ترسیم شود. در دوره های متفاوت زندگی هر انسانی، نیازهای اقتصادی مطابق با زمان خود را دارد. اگر این نیازهای اقتصادی به وضوح برای او روشن گردد فروش بیمه های عمر آسان تر خواهد بود. یک عضو جامعه تا زمانی که نداند نیازش چیست و بیمه های عمر در آینده او و خانواده اش چه کاربردی دارند، انگیزه کافی برای خرید آن را ندارد.

پس مسئله نخست: تبیین نیازهای اقتصادی از طریق شیوه های مناسب است. نمی دانیم که آینده و سرنوشت خانواده مان بعد از ما چه خواهد شد؟ نداشتن یک اهرم حمایتی برای خانواده مثل پدید آمدن بلندی است. جامعه جهانی به سرعت به پیر شدن نزدیک می شود یعنی بهداشت مناسب، درمانی کارا، تغذیه خوب به تدریج جامعه را به سوی امید به زندگی طولانی سوق می دهد. پیر بودن جمعیت یک معضل اقتصادی برای جامعه است. بر اساس نموداری که جامعه مستمری بگیر قاره آسیا در آن مورد بررسی قرار گرفته است حجم عظیمی از جمعیت کشور ژاپن در سال ۲۰۲۵م مستمری دریافت می کنند.

به طور کلی فروش بیمه های عمر، یک سری عوامل زنجیره ای را در جامعه ایجاد می کند. تأمین نیاز یک حالت غریزی است. این مورد باید تقویت شود. یک کودک به محض این که دستش را نزدیک آتش می برد، به طور خودکار آن را پس می کشد. تلاش برای تأمین در برابر عوامل تهدید کننده خارجی یک غریزه است. کمبود درآمد هم از جمله عوامل خارجی است که موجب تهدید زندگی می شود. چرا یک شهروند ایرانی که در سن ۶۵ سالگی بازنشسته می شود باید دوباره کار کند؟ اما یک شهروند ژاپنی در سن ۶۵ سالگی که بازنشسته می شود، ساکش را بر می دارد و دور دنیا را می گردد و از باقی عمرش لذت می برد. علت این تفاوت در نگرش و در عدم شناخت نیازهای اقتصادی ما است. یکی از آثار تبعی بیمه عمر و پس انداز قبولاندن این مسئله به انسانهاست که این نیاز، نیازی است غریزی. بدترین حالت برای انسان این است که معیارها و استانداردهای زندگی اش تغییر کند. پس باید غریزه ای را که در وجود تک تک مان وجود دارد برای صیانت اقتصادی، خود را تقویت نموده و بدانیم که در مراحل مختلف زندگی چه نیازی داریم.

مورد بعدی سرمایه است. مردم ما تمایل چندانی به پس انداز ندارند. به دلیل این که در فرهنگ اجتماعی عده ای از مردم تأکید شده است؛ هر آن کس که دندان دهد نان دهد. به نظر من این طرز فکرحیح نمی باشد انسان تا کار و کوشش نکند و آینده نگر نباشد سرنوشتش عرض نمی شود. باید در زمانی که توان کار و امکان فعالیت دارد و دچار فشارهای اقتصادی دوران پیری نشده به فکر پس انداز باشد. وقتی انسان عادت به پس انداز نداشته باشد سرمایه ای را هم نمی تواند گردآوری کند، پس اندازه های کوچک وقتی در سیستم بانکی قرار گیرند برای بانک مؤثر خواهند بود در حالی که پس اندازهای بانکی با بیمه عمر و پس انداز تفاوت دارند.

شخص اگر یک حساب بانکی باز کرده و فوت نماید، مانده حساب پس انداز متوفی به وارث او مسترد می گردد، ولی در بیمه عمر و پس انداز اگر اولین مبلغ قسط به بیمه گر پرداخت شده و فوت نمود، سرمایه ثبت شده در بیمه نامه که قبلاً خریده

شده است به وارث بیمه‌گزار پرداخت می‌گردد. اولین اثر در تأمین و گردآوری سرمایه، جنبه اقتصادی آن است. بدین ترتیب که حق بیمه‌ها موجب تشکیل سرمایه در شرکت بیمه می‌شود و امکان سرمایه‌گذاری را ایجاد می‌کند.

امیدواریم شرکتهای بیمه به انباشتن ذخایر خود در حساب بانکها تحت عنوان سپرده های سرمایه‌گذاری اقدام نکنند زیرا سودهای حاصله از آن سپرده سرمایه‌گذاری ها تکافوی مقابله با تورم را نخواهد کرد.

کل حق بیمه دریافت شده توسط ۱۱ کشور جنوب شرقی آسیا، ۶۸۰ میلیون دلار است. حدود ۴۴۰ میلیون دلار از این رقم مربوط به حق بیمه عمر می‌باشد که نزدیک به ۸۲ درصد آنرا فقط کشور ژاپن ایجاد می‌کند. یعنی ژاپن‌ها در طول یک دوره ۳۰ سال از غیر ممکن، ممکن ساخته‌اند. آثار تبعی گردآوری سرمایه به شرکت بیمه باز می‌گردد، سرمایه‌گذاری تولید کار و فروش باز خورهای زنجیره ای هستند که در اقتصاد کشور تولید می‌شود. یکی از آثار سرمایه‌گذاری مقابله با تورم است. اگر بیمه نامه عمر و پس‌انداز به نحو صحیحی طراحی شده باشد (به عبارتی ارزشهای افزوده و سود حاصل از آن در نظر گرفته شده باشد) با تورم مقابله می‌کند.

محصولات که شرکت بیمه طراحی می‌کند باید جوابگوی نیازهای جامعه باشد. یکی از مشکلات موجود در اقتصاد کشورما تورم است. بیمه نامه ها باید قابلیت کافی داشته باشند تا فروشندگان بتوانند مزایای آن را که متناسب با نیاز آحاد جامعه است توضیح دهند. انسانهای زیادی ممکن است به دلیل بیماریهای طولانی فوت کرده و به دلیل فقدان امکانات مالی، بدهی‌های بسیاری را برای فرزندان خود باقی بگذارنده از محل سرمایه بیمه عمر می‌توان هزینه‌های بیمارستانی، کفن و دفن، اقساط عقب مانده را پرداخت کرد. بنابراین بیمه عمر و پس‌انداز، هم در زمان حیات و هم در زمان فوت باعث تقویت منابع درآمد خانواده می‌شود.

اهمیت تحقیق :

دربارهٔ صنعت بیمه زیاد صحبت شده است اما نگاهی به آن، بیشتر از نظر اقتصادی، شاید خالی از لطف نباشد. اقتصاد یکی از شاخه‌های علوم اجتماعی می‌باشد. و فعالیتهای اقتصادی هم چنین به نفع جامعه خواهد بود، بیمه نیز در کشورهای مختلف به چنین جایگاهی رسیده است که می‌تواند با ایجاد اطمینان در مجموعه عوامل اقتصادی، نقش کلیدی در توسعه اجتماعی و اقتصادی کشورها ایفا کند. در کشور ما بیمه به لحاظ سابقهٔ تاریخی و به سبب مشکلات خاصی که با آن دست به گریبان بوده تا به حال نتوانسته آن طور که باید و شاید توسعه پیدا کند و بیمه عمر و پس‌انداز که در اواخر سال ۷۵ با تفکر توسعه اقتصادی خانواده و اجتماع و برای ایجاد آرامش خاطر مردم وارد مجموعه بیمه شد از این قاعده مستثنی نمی‌باشد.

ممکن است یکی از دلایل عدم رشد مورد نظر بیمه عمر و پس‌انداز بحث اقتصادی آن باشد که می‌بایست خریداران این بیمه از آن آگاه باشند تا در تصمیم‌گیری بتوانند بیمه‌گذاران را یاری دهد اما با توجه به تورم موجود در جامعه و با ضعف اطلاعاتی مجموعه ارائه‌کنندگان بیمه‌های عمر و پس‌انداز از قبیل کارگزاران، نمایندگان و کارکنان هنوز نقش اقتصادی این بیمه نامه در جامعه آن طور که باید و شاید تبیین نشده است. لذا در این تحقیق سعی بر این است که ضمن بررسی دلایل دیگری که ممکن است در عدم رشد مورد نظر بیمه عمر و پس‌انداز نقشی داشته باشند موانع موجود مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و راهکارهای لازم ارائه گردد. نکتهٔ مهم دیگری که صنعت بیمه باید توجه زیادی به آن داشته باشد این که با عملکردهای صحیح خود در افزایش اطمینان مردم به بیمه‌گام مثبتی برداشته و بتواند با ارائه اطلاعات به موقع و قابل اتکا جامعه را به سمت انواع بیمه سوق دهد، تا با تجمع سرمایه‌های اندک بتوان به اهداف متعالی جامعه در توسعه اقتصادی دست یافت. از طرف دیگر با توجه به روال معمول سایر کشورها که در سرمای‌گذاری ها از صاحبان منافع نظر سنجی در مورد میزان و مکان سرمایه‌گذاری به عمل می‌آید مناسب خواهد بود که در کشورهای در حال توسعه نیز این قاعده اعمال گردد. لذا جهت دسترسی به چگونگی عملکرد شرکتهای بیمه ایرانی نیاز به پژوهشهایی در این زمینه‌ها احساس می‌شود که در این تحقیق سعی شده است در حد توان به مسائل فوق پرداخته شود. در سال ۱۳۷۷ کل حق بیمه تولید شده در جهان بالای ۲ هزار میلیارد دلار بوده است. از این میزان ۹۰ درصد به کشورهای پیشرفته صنعتی تعلق دارد که ۳۰٪ از مجموع حق بیمه جهان در ژاپن تولید می‌شود. حق

بیمه سرانه در ژاپن در سال یاد شده از ۵۰۰۰ دلار فراتر رفته و این در مقایسه با تولید ناخالص ملی سرانه کشورهای در حال توسعه رقم بسیار بالایی است.

نکته جالب این که از این ۲ هزار واندی میلیارد دلار حق بیمه تولید شده. در جهان، ۵۸ درصد آن مربوط به بیمه‌های زندگی است یعنی بیمه‌هایی که برای آینده، طراحی می شود و بیشتر جنبه پس اندازی دارد. این نوع بیمه به دلیل این که در مورد حوادث، بیماریها، آینده فرزندان و... پیش بینی های لازم را به عمل می آورد، موجب رفاه است و امید به زندگی را در جوامع مختلف افزایش می دهد و اثر مثبت بر زندگی اجتماعی مردم دارد.

فرضیه تحقیق:

در مقابل، در کشورهایی که بازار سرمایه ضعیفی دارند نسبت حق بیمه زندگی به تولید ناخالص داخلی در آنها خیلی پایین است. بنابراین کشورهای که توانسته اند بازار سرمایه خود را توسعه دهند به بیمه‌های زندگی اهمیت بیشتری داده اند. (چرا که خصلت پس اندازی دارد، بیشتر برای آینده است و کمتر به دولت تکیه دارد). به عبارت دیگر، کشوری که از نظام تأمین اجتماعی دور شده است این نسبت بیشتر و در کشوری که به نظام تأمین اجتماعی متکی باقی مانده این نسبت کمتر است.

در کشور ما درصد حق بیمه زندگی خیلی پایین است: ۱۰ درصد مجموع حق بیمه‌ای که توسط بیمه گزاران پرداخت می شود یعنی نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی = $0/55$ صدم درصد.

بنابراین نسبت حق بیمه زندگی به تولید ناخالص داخلی = $0/05$ درصد.

با این حساب چنین نتیجه گیری می شود که دو مشکل داریم:

۱- نسبت کل حق بیمه در کشور ما پایین است .

۲- نسبت حق بیمه. بالاخص بیمه زندگی که نقش کلیدی در توسعه بیمه در جهان دارد، در کشور ما در مقایسه با دیگر رشته های بیمه بسیار پایین است. نکته مهم دیگر، فعالیت بیمه در بازار سرمایه است .

در بسیاری از کشورهای پیشرفته، بازار سرمایه را منابع بیمه‌ای می چرخانند، و به مراتب از بانکها مورد اعتمادترند، ولی در کشور ما به علت عقب ماندگی بیمه، نظام بانکی قوی تر می باشد. علت این که حجم بیشتر منابعی که در اختیار بانکهاست دولتی و مطمئن بودن آنهاست. می توان تصور کرد که اگر بیمه بتواند فعال تر در صحنه ظاهر شود و به بازار سرمایه کمک کند چه اندازه می تواند در اقتصاد نقش ایفا کند. ولی متأسفانه بیمه در کشور ما بقدری کم اهمیت است که وقتی صحبت از بازار سرمایه می شود هیچ صحبتی از بیمه به میان نمی آید، حتی در بین مسئولان رده بالای کشور. در حالی که در دنیا نقش اول را بیمه ایفا می کند به طوری که بسیاری از بانکها متعلق به شرکتها و صاحبان بیمه ها هستند.

الزامات توسعه بیمه در ایران:

نخست، رابطه بین توسعه بیمه و رشد اقتصادی: مطالعات اقتصادی سنجی نشان می دهند که توسعه بیمه در پیوند توسعه فعالیت‌های اقتصادی است. پس ابتدا اقتصاد باید پیشرفت کند تا بیمه نیز بتواند پیشرفت داشته باشد.

دوم، گسترش فرهنگ بیمه: کشور ایران از جمله کشورهایی است که فرهنگ تقدیر و سرنوشت در آن حاکم می باشد و به دلیل این طرز تلقی است که مردم روی خوشی به بیمه نشان نمی دهند. این جمله را بارها از زبان بعضی از مردم شنیده ایم (اتفاقی نیفتاده و انشا... هم حادثه‌ای روی نمی دهد).

سوم، لازمه توسعه بیمه این است که ساختار مناسب داشته باشد. ساختارها، ساختار مناسب توسعه بیمه نیست. بیمه عمل فروش است نه خرید. بازاریابی، ارائه خدمت با کیفیت بهتر، عرضه خدمات متنوع تر و شناخت نیاز های مردم، عملی میباشد که از عهده بیمه خصوصی بهتر برمی آید. ورود بخش خصوصی به صنعت بیمه رقابت را گسترش می دهد.

در پایان با توجه به موارد ذکر شده به نظر می رسد که اهمیت تحقیق پیرامون نقش بیمه و به خصوص بیمه عمر و پس انداز در توسعه اقتصادی بیان شده باشد تا شاید انشالله منجر به رفع موانع موجود و در نتیجه توسعه این نوع بیمه نامه در جامعه باشد . در حالی که در اقتصاد های در حال توسعه و پیشرفته نقش بیمه تعیین کننده است و بدون بکار گیری آن، تحولات شگرف بشری تحقق نمی یابد، در کشورمان، بیمه هنوز از جمله انتظار های ملی تحقق نیافته است. صنعت بیمه به سبب توان بالقوه

ای که در فراهم ساختن زمینه های مناسب برای سرمایه‌گذاری‌های کلان دارد در حفظ حقوق بیمه‌گذاران و درنیل به رشد و توسعه اقتصادی کشور اهمیت فراوان دارد. لذا وظیفه صنعت بیمه، به منزله موسسه مالی این است که توان و قدرت خویش را در ارائه تأمین، تشکیل سرمایه و تقویت بنیه سرمایه‌گذاری اقتصادی جامعه نشان دهد و ثابت کند که بازیافت موفقیت و قدرت ملی به اهداف کلان اقتصادی صنعت مؤثر است. دستیابی به این اهداف جز با توسل به مدیریت صحیح سرمایه‌گذاری‌ها ممکن نیست. این امر نه تنها به ارائه خدمات بیمه‌ای با نرخ‌های پایین‌تر منجر می‌شود بلکه موجبات ارتقای سطح کیفی خدمات بیمه‌ای را فراهم می‌آورد و در سطح کلان اقتصادی افزایش رفاه عمومی و اثرهای ضد تورمی را در پی خواهد داشت.

امروزه بر کسی پوشیده نیست که یکی از عوامل اصلی و مهم رشد و توسعه اقتصادی یک کشور افزایش سرمایه‌گذاری‌های مولد در آن جامعه و رابطه مستقیمی است که بین توسعه اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های مولد در آن جامعه و رابطه مستقیمی است که بین توسعه اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌ها وجود دارد. این مطلب به ویژه در کشوری چون ایران با مشخصه‌هایی نظیر بازسازی و نوسازی ظرفیت‌های تولیدی، افزایش تولید ناخالص ملی، فراهم کردن اشتغال‌های مولد و هدایت اقتصاد از فعالیت‌های غیر مولد به مولد، کاهش وابستگی در زمینه استراتژیک و دست‌آورد عمل سیاست‌های خصوصی‌سازی و مهار تورم از طریق افزایش تولید، حائز اهمیت است.

در کشور ما غیر از بانک‌ها که به اصطلاح تأمین‌کننده اعتبارات کوتاه مدت یا میان مدت واحدهای اقتصادی شناخته می‌شوند بیمه نیز به منزله یک منبع مهم تأمین مالی و سرمایه‌گذاری نقش مهمی در اقتصاد کشور ایفا می‌کند. به این ترتیب سرمایه‌گذاری از محل ذخایر فنی یکی از وظایف مهم شرکت بیمه است.

بنابراین صنعت بیمه گذشته از عملکرد ویژه خود یعنی تأمین و جبران خسارت می‌تواند به صورت یک منبع تأمین مالی و سرمایه‌گذاری نقش مهمی در اقتصاد ایفا کند. در این مؤسسات انتخاب طرح‌های سرمایه‌گذاری، اهمیت بسیار دارد چرا که تصمیم‌گیری در زمینه سرمایه‌گذاری تابع عوامل پیچیده‌ای است. مدیران سرمایه‌گذاری از یک سو باید هم‌زمان به سه عامل سوددهی، قابلیت تبدیل به پول نقد و اطمینان از اصل سرمایه توجه داشته باشند و از سوی دیگر، منابع مالی این شرکت از نظر قابلیت استفاده در سرمایه‌گذاری دارای خصایص ویژه‌ای است. افزون بر این سرمایه‌گذاری از محل ذخایر فنی تابع مقررات و محدودیت‌های خاص است.

با توجه به مسائل مطرح شده می‌توان اهداف اصلی و اساس تحقیق را به شرح زیر بر شمرد:

۱- شرکتهای بیمه سرمایه‌های حاصل از بیمه عمر و پس‌انداز را در مناسب‌ترین نقاط سرمایه‌گذاری بکار گیرند تا جامعه به اهداف مورد نظر برسد.

۲- نحوه حسابداری و اعلام نتایج سرمایه‌گذاری به بیمه‌گذاران به چه شکل خواهد بود و بهترین روش ارائه اطلاعات به آنها کدام است.

پیشنهادهای تحقیق:

از محدودیت‌های تحقیق می‌توان به دقت نبودن خسارت‌های مورد محاسبه اشاره نمود بدین جهت که شرکتهای بیمه هرگونه مبلغ پرداخت شده را به عنوان خسارت ثبت می‌کنند و این موضوع که مبلغ داده شده به افراد مختلف از چه محلی و برای کدام هدف می‌باشد را نادیده می‌گیرند و در این رابطه موارد مشخص زیر را باید محدودیت‌های اصلی به حساب آورد.

۱- وام دریافت شده توسط بیمه‌گذاران که از امتیازات برجسته بیمه عمر و پس‌انداز می‌باشد و در اصل از محل ذخایر فنی این بیمه‌نامه صورت می‌گیرد و طی مدت معینی با سود بیشتر از نرخ اعمال شده برای ذخایر به حساب شرکتهای بیمه عودت داده می‌شود در دفاتر شرکتهای بیمه به عنوان خسارت ثبت می‌شود که همین موضوع باعث می‌شود تا نسبت‌های به دست آمده در رابطه با ضریب خسارت دقیق نباشد.

۲- سرمایه‌های پرداخت شده به استفاده‌کنندگان پس از فوت بیمه‌شده نیز به عنوان خسارت در دفاتر ثبت می‌شود در صورتی که بخشی از این سرمایه قبلاً به وسیله بیمه‌گذاران در قالب حق بیمه به حساب شرکت بیمه واریز شده است. و درآمد حاصل از سرمایه‌گذاریها نیز به آن اضافه گردیده است.

لذا همین مسئله نیز دلیل محکم دیگری برای دقت نبودن خسارتهای ثبت شده و در نتیجه ضرایب محاسبه شده می باشد. ۳- یکی دیگر از محدودیت های تحقیق عدم توانایی یا به نوعی می توان گفت عدم تمایل شرکتهای بیمه برای ارائه اطلاعات جامع از بیمه های عمر و پس انداز در ارتباط با تعداد بیمه نامه های بازخرید شده و بیمه نامه های معلق می باشد. نتیجه گیری:

منظور از بیمه نامه های معلق، بیمه نامه هایی است که به دلیل گذشت بیش از ۱ ماه از سر رسید آخرین قسط پرداختی پوشش اصلی آن یعنی بخش فوت از بین رفته است.

ماده ۱ قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶ ه. ش بیمه را بدین صورت تعریف می کند:

بیمه عقدی است که به موجب آن یک طرف تعهد می کند در ازای پرداخت وجه یا جوهی از طرف دیگر در صورت وقوع یا بروز حادثه خسارت وارده بر او را جبران نموده و یا وجه معینی بپردازد. متعهد را بیمه گر، طرف تعهد را بیمه گزار، وجهی را که بیمه گزار به بیمه گر می پردازد حق بیمه و آنچه را که بیمه می شود موضوع بیمه نامند.

منابع و مأخذ:

- ۱- اوبر، ژاک لوک، بیمه عمر و سایر بیمه های اشخاص. ترجمه جانعلی محمود صالحی، بیمه مرکزی ایران. چاپ اول ۱۳۷۲.
- ۲- تاجدار، سیدرسول « بررسی علل عدم رشد بیمه عمر در ایران » دانشکده مدیریت دانشگاه تهران پایان نامه سال ۱۳۷۵.
- ۳- جوهریان، محمدولی، بیمه عمر انتشارات بیمه ایران. چاپ اول تهران ۱۳۷۳.
- ۴- کریمی، آیت، کلیات بیمه.
- ۵- کریمیان، محمد تقی، « بررسی علل عدم رشد بیمه های اشخاص در ایران » کتابخانه بیمه مرکزی پایان نامه ۱۳۷۱.